

Sommarens fotbolls-VM för damer i Frankrike var redan på förhand uppskrivet som det största och häftigaste i hittills. Det fanns en hype att leva upp till. En hype som kom att överensstämma med sanningen. Under en stekhet sommarmånaden tog damfotbollen långa både framåt och uppåt. En åsidosatt del av fotbollsvärlden bröt sig fram i ljuset med hakan uppåt och raka ryggar: *Ladies and gentlemen*, det här är bara början – vad ni än säger och vare sig ni vill eller inte.

Å ena sidan upphaussning med publikrekord och biljettrekord. UEFA presenterade en ny satsning och en ny strategi som skulle göra damfotbollen bättre och större både spelmässigt och på marknadssidan. Å andra sidan det faktum att både premiärmatchen och finalen krockade med EM-kval, Copa América och Concacaf Gold Cup. Så visst började mästerskapet i uppförsbacke med konkurrens.

Samtidigt hade det börjat mullra runt om i Europa. Närmare 26 000 såg Sverige träningsspela mot Tyskland. FA Cup-finalen på Wembley drog 43 000 åskådare och både i Spanien och Italien hade inhemska klubbmatcher publiksiffror som visade att intresset hade fått fäste och att någonting var på väg att hända.

Det engelska förbundet presenterade sin VM-trupp genom personliga hälsningar från några av de allra största i England och därefter satt spelarna som annonstavlor runt om i landet. I Sverige blev Nilla Fischer, Hedvig Lindahl, Caroline Seger och Kosovare Asllani avbildade som statyer.

Fransk TV kalkylerade med i snitt fem miljoner tittare per match. Det blev det dubbla och därefter höjdes priset på reklam i samband med fransyskornas matcher. De mer än fördubblade sitt rekord i antal tv-tittare och nästan tangerade herrarnas siffror när grupp-spelet summerades.

I alla turneringar, oavsett om det handlar om herrar eller damer, så kommer kritiken. Viss kritik är logisk och befogad. När FIFA valde att öka antalet lag innebar det också att nationer som inte tidigare haft en chans att spela VM faktiskt skulle få göra det. Att Tyskland gjorde 13 mål på Thailand är stora siffror men betyder ingenting på lång sikt. Att herrarnas dito samma kväll vann med 8-0 i sitt EM-kval var ingen som uppmärksammade på samma sätt. Ett långsiktigt sätt att öka intresset globalt, att fler ska få ta del av ett mästerskap och väcka drömmar hos dem som inte haft något att drömma om. Det där kommer att jämma ut sig och ett par mästerskap framåt i tiden kommer ingen längre gnälla om överkörningen.

Det blev ett mästerskap som skapade uppmärksamhet, en fotboll som tog och fick plats. Det var också ett mästerskap där nya stjärnor klev fram i rampljuset samtidigt som några av de allra största lämnade landslagsscenen. En fotbollsrevolution tog fart. Den kommer att accelerera och ingen har råd att inte hoppa på tåget. Det gäller mediebolag, storklubbar och nationella förbund.

Det var ett mästerskap som skulle bli ett globalt genombrott och som började i en varm sommarkväll i Paris.

2019.06.07:

La Grande Première

Frankrike. Paris. Parc des Princes. Fotbolls-VM. Så var det dags för en fullsatt premiär på före detta nationalarenan inför en hemmapublik som önskar och tror på guld.

Medan Sydkorea leendes skojade och hälsade på maskotarna i gången före utmarschen stod det franska laget sammanbitet och såg ut att bara vilja få igång matchen och skaka bort premiärnerverna.

Det var en match som betydde så otroligt mycket för Frankrike. Ljudkulissen som mötte dem träffade spelarna i hjärtat och tog sig uttryck i Marion Torrents nästan-tårar under marseljäsen.

Men nervositeten behövde aldrig bryta ut på riktigt. När Frankrike från start överbelastade sin högerkant och gav Amandine Henry och Delphine Cascarino utrymme – då fick Sydkorea det tufft. Genombrott, snett inåt bakåt och ett Eugénie Le Sommer-avslut senare kunde Parc des Princes andas ut. Frankrike hade roligt och de seriösa ansiktsuttrycken byttes mot dansande målgester och ett landslag som ville visa världen vad de kunde.

Inte ens ett korrekt VAR-bortdömt 2-0-mål gav sydkoreanskorna energi och den damfotbollshistoriska videobedömningen skulle sedermera inte spela någon större roll.

Den 29-åriga Wendie Renard hade redan spelat två världsmästerskap och vunnit det som går att vinna med klubblaget Olympique Lyonnais. En kapten utan kaptensbindel. En sådan spelare som behövs för att ta sig långt i mästerskap och begrava ängslan av att förlora en premiär där precis alla förväntar sig en seger. Hon serverade crossbollar, vände bort framstörtande, vitklädda motståndaranfallare och nickade in dubbla mål bakom Kim Min-Jeong. De gånger Sydkorea mäktade med några anfallsförsök stod hon rätt, bröt och såg lugn och säker ut.

Vad gäller drömöppningar var Frankrikes 4-0 så nära man kan komma. Det var lekfullt med tunnlur och bicycleta-försök. Det var framåt och tekniskt. Det var underhållande. Det var en match värdig en premiär i en turnering för vilken intresset bara ökat allt eftersom vi närmat oss 7 juni och premiär-avsparken.

Matchen var inte den mest välspelade eller den jämnaste men det var en fransk uppvisning i anfallsfotboll på hög nivå. En sådan publiken vill se. En sådan de franska supportrarna tycker om. Amandine Henrys 4-0 var ett alldeles utomordentligt bevis på just det.

Frankrike dansade och log i den här premiären. Paris var redo för mer. Wendie Renard var redo för mer. VM var redo för mer.

2019.06.11 **Regnet i Rennes**

Det regnade, det åskade och det enda som inte föll över Roazhon Park i Rennes var målen. Sverige försökte, försökte och försökte men hade svårt att få till det där viktiga första målet. Matchen höll på att rinna Sverige ur händerna när en nybliven landslagsspelare från Falköping ville annat.

Argentina spelade 0-0 mot Japan och det tog Nederländerna 90+2 minuter att knäcka Nya Zeeland. Chile mot Sverige? Ja, nog skulle sydamerikanskorna kunna stå emot en stund men sedan skulle ju ett svenskt artilleri kliva fram och göra premiärresan ganska bekväm.

Det tog längre tid än vad någon där i Rennes hade tänkt och det behövdes både byten och en ofrivillig paus för att bryta ner det chilenska försvaret. Och Chile gjorde precis allting rätt. De låg lågt, de spelade kompakt och de högg via omställningar. Det finns en anledning till att de är på plats i VM-slutspelet och det är knappast för att de blev inbjudna. De är här på samma premisser som alla andra.

Det var en match som Sverige skulle vinna alla gånger av alla. Problemet med sådana förväntningar är att det precis lika många gånger finns en motståndare som står i vägen. Och det var inte så att chanserna uteblev. Sverige hade fyra gånger så många möjligheter som Chile.

Så kom ett skyfall. Domaren Lucila Venegas tvekade inte en sekund innan hon manade in samtliga spelare i omklädningsrummen i väntan på bättre väder. När de återvände fanns Madelen Janogy med i den elva som värmdes upp.

Med tio minuter kvar hade Sverige kört fast och det spelade ingen roll om anfallsförsöken kom från Magdalena Erikssons vänsterfot, Nilla Fischers lyftningar eller Sofia Jakobssons framstörtande dribblingar. Det såg ut att bli en sådan där 0-0-match som Sverige verkligen inte ville ha. Så hur laddar man om med vetskapen att någonting måste hända?

När Madelen Janogy hoppade in borta mot Sydafrika i början av året gjorde hon det med fart och finesse och väckte liv i en svensk offensiv som stagnerat. Nu dröjde det bara ett par minuter innan hon tog ner en Nilla Fischer-lyftning och ett Anna Anvegårds-motlägg senare hade Kosovare Asllani gett det svenska landslaget lugn och ro.

Det behövs inga långa utläggningar om "expected goals" eller statistik eller vad som borde varit mål eller inte. Det behövs någon som är beredd att hitta på något nytt. Madelen Janogy visade varför hon bytts in genom att skicka in 2-0.

Så där då. VM är igång, Sverige har inkasserat tre premiärpoäng och jobbet är gjort. Det var åtta minuter till full tid – det var åtta minuter från att bli någonting helt annat. Chile spelade den fotboll de trodde var bäst för att plocka poäng och särskilt långt från att lyckas var de faktiskt inte.

Sverige gjorde två mål på 25 avslut. Tja, nog borde det ha blivit åtminstone ett gäng bollar till som trillat in bakom den 27-åriga PSG-målvakten Claudia Endler. Men notera vad en anfallare med självförtroende kan göra kontra en annan som haft det lite tyngre. Eller försök för den delen att ta dig igenom tio försvarande spelare som hindrar dig.

Anfallskris? Nä, inte alls. När det kommer så kommer det och kan USA göra tretton mål på Thailand så ska nog Sverige kunna styra upp målskyttet och sprida ut det på de som behöver det mest.

2019.06.13

Energikrävande tveksamheter

Frisparkssprayer, målkameror och videoassisterande domare. Ändå har fotbolls-VM 2019 redan efter en vecka haft en hel del tveksamma situationer. De situationer som verktyget skulle stävja.

Hur rättvist det är att kasta in ett för damfotbollen oprövat videosystem i en VM-turnering går att diskutera. Jo, domarna har fått utbildning men omsättningen till praktik har väl varit så där. För att uttrycka det mildt.

Tiden har utgjort ett hinder för VAR. Det ska inte behöva ta flera minuter att nå ett beslut. Det har tagit både tid och energi och det har blivit straffar som inte borde vara straffar och mål där spelet egentligen borde blåsts av.

Först var det Sydafrikas mittback Nothando Vilakazi, som efter en bortrensning träffade spanjorskan Lucia Garcías knä. Efter en lång överläggning pekade domaren på straff, sydafrikanskan fick sin andra varning och Spanien vände och vann. Där och då sattes nivån för den typen av straffar. Alltså måste den typen av situation bli straff varje gång.

Marginalerna är små i ett världsmästerskap och Sydafrika förlorade två poäng där i Le Havre. Så kom en liknande satsning i en helt annan match. Norges Ingrid Syrstad Engen mot Frankrikes Marion Torrent (Frankrike). En fullföljd rensning och en tveksam bolltouch. En VAR-check och en straffspark senare hade Norge förlorat. Då går det dessutom att diskutera Torrents sulsatsning i samma situation. Fria eller fälla? Där var det sista nämnda ett tydligt beslut.

Brasilien tappade 2–0 till 2–3 mot Australien är en sak som inte borde hända. Men att laget tappade koncentrationen efter ett avbrott är inte svårt att förstå. Speciellt inte när det är tveksamt. Det handlade om huruvida en spelare påverkade spelet eller inte. En spelare som springer offensivt med ögonen på bollen känns spontant som påverkande. Domaren tyckte annorlunda och domsluten blev återigen i blickfånget.

Eller Yuika Sugawawas fall i straffområdet mot Skottland. Handpåläggningen av Rachel Corsie är varken tuff eller hård. Det är däremot domslutet straffspark. Om det granskades? Nä.

Svårbedömda situationer verkar bara dubbelkollas ibland.

2019.06.17

Leva med kraven

Två segrar på lika många matcher och ett tidigt avancemang till åttondelsfinal. Sveriges VM har resultatmässigt börjat precis på det sätt alla förväntat sig. Nu höjs kraven och det är faktiskt helt okej att hålla två tankar i huvudet samtidigt.

Chile och Thailand var två lag Sverige skulle slå. USA skulle ha gjort samma sak. Ibland är fotboll logiskt när allting går som det ska.

Visst, det kanske borde gjorts fler mål mot Chile och chanserna borde kanske förvaltats bättre mot Thailand. Men Sveriges öppning på det här världsmästerskapet är bra. USA:s är dock bättre. Så på

torsdag står vi inför en helt annan typ av utmaning mot ett regerande mästarlag. Då behöver Sverige höja sig.

Sverige och USA har ju haft sina duster och minnena har skapat en relation mellan ländernas damlandslag. Pia Sundhages medaljgräv, Hope Solos psykingsförsök. Men det finns också en parallell där damlandslaget på andra sidan Atlanten krävde mer av sitt förbund och där Sverige sedermera gjorde samma sak. Det är skillnad på att stämma sin arbetsgivare och hota med galabojkott men det är likväl ett ställningstagande för kravet på bättre villkor.

Det här mästerskapet målades redan på förhand som det största hittills på damsidan och det verkar vara på väg dit med biljettförsäljningar, exponering, reklamintäkter och tittarsiffror. Ändå finns det så otroligt mycket motstånd i det vardagliga livet. En jättedumt komponerad tweet av en herrspelar. En vandaliserad Nilla Fischer-staty. Den konstanta nedvärderingen.

Fotboll är inte alltid bara fotboll men Sveriges lag löste matchen mot Thailand så som de förväntades göra. 3-0 i paus och en behaglig resa mot åttondelen och till slut hade Sverige fem olika spelare i kolumnen för målskyttar. Det är trots allt åtta mål framåt på två matcher och ett självförtroende som behövs för att kunna rucka på USA i en match som kommer att kännetecknas av ömsesidig respekt.

Svenska fotbollförbundet vill ha en medalj och kraven måste hanteras av spelarna. Det är trots allt professionella fotbollsspelare och de ska behandlas därefter. Det måste vara okej att kritisera utan att gå till personangrepp och en dålig insats är alltid en dålig insats. Sverige kommer att agera annorlunda mot USA och då kommer snabbheten hos Sofia Jakobsson och Stina Blackstenius att behövas på ett annat sätt än i de två tidigare matcherna. Insatserna mot Chile och Thailand kommer inte att räcka på torsdag i den avslutade gruppsspelsmatchen och jag tror att Sverige kommer väl förberedda. Om de får med sig ett positivt resultat mot USA kan det nog gå hela vägen. Då får de också leva med kraven.

2019.06.19

An English future tense

De karakteristiska blåsinstrumenten, *God Save the Queen* och *Football is Coming Home*. England har höjt insatserna, satsat damfotbollen på rött och är på väg in i en framtid där de planerar att spela en betydande roll.

Det som händer på klubbnivå brukar i sinom tid också påverka landslaget. För Englands del handlar det om en vilja att utvecklas, att satsa och att ge damerna förutsättningar att lyckas.

När Arsenal säsongen 2010/11 slog ut Linköpings FC och gick till semifinal i Champions League var Everton det enda andra engelska laget i turneringen. Arsenal föll därefter mot Lyon och Evertons resa tog slut mot Duisburg. Sedan dess har engelska lag varit i semifinal sju gånger utan att kunna ta det sista steget. Hur tar man sig då in på en marknad som man tidigare betraktat på håll? Man vågar, man tar hjälp och man har sitt fotbollsförbund i ryggen.

En väg är att heltidsanställa samtliga spelare, ge dem chansen att leva på sin fotboll och se till att herrarna spiller över pengar på sina damlag. Det är ingen slump att Arsenal, Manchester City och Chelsea är topp tre i Women's Super League.

Det är heller ingen slump att Manchester United och Tottenham Hotspur blev etta och tvåa i Women's Championship. Eller att England säsongen 2017/18 hade två lag i semifinal i Champions League och att Chelsea bara var ett mål ifrån att spela final på Groupama Arena i Budapest i maj.

England och FA har gett sig fan på att gå all in på alla fronter och de är på god väg att lyckas. Det är svårt att inte tycka det är häftigt. Och visst sänder det signaler till alla andra att göra samma sak och om det är någon som ska slå är det ettan. Satsningen sporrar de andra att göra det ännu bättre.

Phil Neville kan ju det där med att vinna fotbollsmatcher, ligatitlar och europeiska cuper. Nu gäller det att vara väst när det gäller. För att citera Sveriges mest radikala podcast.

Varken Skottland eller Argentina lyckades och när England väl har ledningen är det svårt att ta den ifrån dem. Defensiv stabilitet i Lucy Bronze och offensiv kraft i Fran Kirby – då passade Neville

dessutom på att vila den sistnämnda mot Japan där det kändes som om England gick på halvfart och sparade krafterna till viktigare matcher.

De engelska supportrarna tror på sina lejoninnor. Precis som förbundskaptenen från nordvästra England. Phil Neville fick aldrig höja någon pokal under sina 59 landskamper, men det är ingen jättevild gissning att hans lag kommer att göra det när juni blivit juli.

Det här kan mycket väl vara starten på något stort för engelsk fotboll.

2019.06.20

Svart, vitt och allt däremellan

Peter Gerhardsson försäkrade att Sverige gick ut för att vinna matchen mot de regerande mästare USA. Sju ändringar och en chansning senare förstod de flesta att gruppfinalen mot USA inte var värd någonting alls.

Ali Krieger sa att USA hade det bästa och näst bästa landslaget i världen och frågan är om inte Peter Gerhardsson i hemlighet höll med henne. Det var i den tredje gruppspelsomgången som VM på riktigt skulle börja för Sverige. Det första ordentliga provet och en fingervisning i vilken riktning resterande delen av mästerskapet skulle gå.

Visst hade USA 16-0 i målskillnad på två matcher och nog är de en av favoriterna till att ta hem hela spektaklet. Men för att vinna ett VM-guld kan du inte visa överdriven respekt för någon. Sverige gick in i mötet med USA med inställningen att resultatet var ointressant och att det enda viktiga var den kommande åttondelsfinalen.

Gränsen mellan att lyckas och misslyckas brukar vara trådtunn. Peter Gerhardssons chansning kunde gått hem med positiva rubriker som följd. Nu sa munnen en sak och laguttagningen en annan – laget gavs aldrig en ärlig chans att slå ett långt ifrån oslagbart USA. Det kommer bli tufft mot ett rakryggat Kanada och förbundskaptenens mentalitet smittar av sig på spelarna, både på gott och ont. Nu känns det snarare som det senare. Ett vacklande självförtroende är knappast något Sverige behöver nu.

Nu vann USA VM 2015 av en anledning och 0-2 är inget att skämmas över. Mitt i den statistiska revolutionen med förväntade mål snarare än gjorda mål och slutelvor istället för startelvor, med regelförändringar och videobedömningar som är lika osäkra som ett svenskt midsommarväder.

Det kom inte som någon större överraskning att Sverige förlorade den här matchen. USA visste vad de ville, utnyttjade svenskornas försvarsmisstag och fyllde på ytterligare i sin självförtroendebank. Sverige försökte, gjorde det okej men föll mot ett lag som var bättre men som kunde stött på bättre motstånd. De handlar om de där spelarna som vilades.

Peter Gerhardsson var inte intresserad av att vinna mot USA och det blev rätt så tydliga signaler när ett gäng debutanter skickades in mot ett världslag. De som spelas när det inte gäller något. "Ni kan spela nu så låter vi de andra komma in när det är på riktigt". Det finns inga lätta matcher, och så vidare. Men att starta en VM-match mot ett gäng mästare med en så tydlig utgångspunkt måste kännas olustigt som spelare.

Hypotetiskt. Konkret så kommer Sverige spela åttondelsfinal mot Kanada och USA kommer spela åttondelsfinal mot Spanien. Sverige kommer att granskas. Peter Gerhardsson kommer att granskas. Laguttagningen kommer att granskas. Det om något är en match av värde. Att åka hem eller vara kvar. Först då vet vi om chansningen gick hem. Först efteråt kan vi konstatera om det var genialt eller idiotiskt.

Fotboll går ut på att vinna fotbollsmatcher. Då måste man ge sig själv chansen att göra det också. Annars kommer det ta slut i Paris på måndag – innan det ens börjat.

2019.06.23

Viljan att våga vinna

Viljan att vinna och rädslan att förlora tar sig uttryck i lättnaden över att ha tagit sig vidare och oket som bärs av hemmanationen. Brasilien blödde som färgen på Martas läppstift. Men när en historisk epok tog slut såg Frankrike till att hålla liv i sin.

Pressen utifrån på ett medaljsträvande Frankrike och pressen inifrån på ett Brasilien som alltid jagar final. Därför blev spelet avvaktande, försiktigt och hackigt på ett fullsat Stade Océane. Ännu ett ifrågasatt VAR-beslut störde bilden när Barbara kom halvsekunden för sent in i duellen med Valérie Gauvin. Det skulle varit 1-0. Det skulle också varit en utvisning på Wendie Renards sula mot Debinha. Men så blir det när domarna inte längre vågar lita på sin egen instinkt och erfarenhet. Rädslan för att göra fel och få kritik leder till man gör fel och får kritik.

Montpellier-anfallaren Gauvin skulle få sin revansch och Frankrike sitt ledningsmål. Men när det till en början bortdömda kvitteringsmålet kom upp för VAR-granskning fastnade hemmapublikens ironiska jubel i halsen.

Situationen studerades. Jodå, det var korrekt den här gången men marginalerna var så pass tydliga att det beslutet borde tagits direkt av den assisterande domaren. Och det var ju en åttondelsfinal mellan två lag som vägrade att förlora. Tufft och cyniskt. Småfult och irriterat.

Båda lagen var värda att fortsätta i turneringen. Den som inte är rädd att förlora brukar vara den som vinner och när förlängningen skulle dra igång såg vi ett sammanbitet Frankrike och ett något mer avslappnat Brasilien. Att vilja våga vinna. Det sade mycket om vad känslorna betydde. Frankrike hade mycket att förlora i Le Havre, en stad där de dittills aldrig besegrats.

Frankrike skrämdes av en förlusts konsekvenser och de visste ju också att de hade så mycket mer att mista än Brasilien. Amadine Henry ville inte förlora – Cometh the hour, cometh the captain – och slog i 107:e minuten en behärskad breddside förbi den ständigt utbuade målvakten Bárbara.

En kapten skickade sitt land till kvartsfinal. En annan gjorde med stor sannolikhet sitt sista världsmästerskap.

Marta är redan historisk på många sätt. Mot Italien gjorde hon sitt 17:e VM-mål och blev därmed historiens bästa VM-målskytt. Bättre än Miroslav Klose och bättre än Ronaldo. Hon var en pionjär på sitt sista uppdrag på en färd som tagit henne från Dois Riachos till Umeå, USA och ut i hela vida världen. Hon har kanske gjort mer för damfotbollen än någon annan och samtidigt gjort så mycket under så lång tid för de som behövt det mest. Det var hon som var först med att tacka de franska spelarna när hennes lagkamrater sjönk ner på gräset. Brasilien hade gjort allt de kunnat. Men resan tog slut där och det var rättvist.

En hel nation andades ut och Le Havre fortsätter att vara ett franskt vinstnäste. De är ett steg närmare allt det som de drömmer om och nu har de visat att de också kan slå världslag. Den styrkan kan mycket väl ta dem ända fram till en första medalj.

2019.06.24

Det välkomna självförtroendet

Så hade Sverige ett helt annat lag mot ett helt annat motstånd och efter 98 minuter var kvartsfinalen klar. Det var ett rättvist resultat efter en match som pumpade in självförtroende.

Efter Peter Gerhardssons USA-experiment stod kravet på ett avancemang i fokus och mitt i alla om och men verkar det nätta uppländska leendet visa att han gjorde rätt val. Han behöver inte fundera över hur det hade varit att möta Spanien.

Kanada: Check.

Det behövs lite tur, stolpe in och alla andra klyschor för att nå långt i mästerskap. Men framförallt behövs det leverans.

Varken Kosovare Asllani eller Stina Blackstenius hade fått ut något av allt slit och den offensiva kreativiteten fastnade mest i sökandet efter ett passningsmöjligheter. Men så kom omställningen och när Blackstenius gjort sitt Stina-mål öppnades en kran och självförtroendet forsade över hela laget. Det kan inte ens en VAR-dömd straff ändra på. Hedvig Lindahl gjorde analysen, läste Janine

Beckie och därefter kunde nästan vad som helst ha hänt. Kanada gjorde allt de kunde. De skickade upp varenda spelare i slutet. De sköt och de ropade på nya straffar och de fick hörna och två extraminuter. Det hjälpte inte.

Sverige klev in på Parc des Princes som ett nervöst lag med allt att förlora och kom ut på andra sidan med en anfallare som gjort sitt första landslagsmål på över ett år och en kontraktslös förstamålvakt som fick revansch.

Tänk att så lite kan betyda så mycket. Tänk så mycket det kan ge. Sverige har fått tillbaka sitt självförtroende och det är alldeles förträffligt välkommet.

2019.06.27

Att verka utan att synas

Norge hade tagit sig till kvartsfinal genom att göra sju mål på fyra matcher och ändå var det en spelare som inte ens var där som tog det mesta av det norska utrymmet.

Ada Hegerberg fanns inte med i kvalet och hon fanns heller inte med i den trupp som togs ut till världsmästerskapen i Frankrike. Under tiden vann hon ligan med Lyon två gånger, tog en cupitel, avgjorde en av två Champions League-finaler med ett hattrick och blev den första kvinnliga mottagaren av Ballon d'Or. Det är inget snack om att anfallaren håller världsklass och att det finns en bakgrund till bojkotten som hon tycker är viktigare än att spela för sitt land. Men är hon inte med så är hon inte. VM handlar om de spelare som finns på plats.

Men man kan plocka fram den vinkeln och fila den åt både Norges och Hegerbergs håll. Norge hade dock inte tagit sig vidare till semifinal vare sig med eller utan sin *superstjerne* och en svag insats räckte för att det skulle ta stopp.

Norsk nervositet mot ett energiskt England – det är väldigt svårt att vinna fotbollsmatcher om huvudet inte är påkopplat. Det är också ett bevis på vad Phil Nevilles landslag vill med mästerskapet. De klev ut med självförtroende, pondus och inställningen att de skulle äga matchen från första minut. Det dröjde två och sedan hade de släckt Norges drömmar om avancemang. När norskorna väl vevade igång maskineriet hade det gått över en timme och då var det alldeles för sent. Något reduceringsmål kom aldrig och när Norge inte fick någon utdelning försvann också kreativiteten och hoppet om ett mirakel.

När Caroline Graham Hansen inte gavs utrymme eller de möjligheterna hon behövde kunde det tröttkörda norska laget inte hitta in i matchen. Då hjälpte inte direkt Lucy Bronze jätteskott till 3-0.

Stade Océane bjöd upp, England förde och dansade vidare genom den franska sommarnatten utan att Norge hängde med i koreografin. Och det blev en ganska lugn, behaglig och mysig kväll med 95 minuter fotboll där resultatet var logiskt.

De norska supportertärarna sa sitt och spelarbesvikelsen att vara där men ändå inte i matchen där resan tog slut. Och det kommer alldeles säkerligen att pratas om hon som inte var med.

2019.06.29

Der logische Fußball

En uppgift som ingen löst på nästan två och ett halvt decennium, ett landslag som redan gjort det supportrarna förväntat sig och ett motstånd som inte släppt in ett enda mål i 2019 års världsmästerskap. Det enda logiska? Tyskland 1 – Sverige 2.

Värmen och 80 liter vatten. Det var inte riktigt 40 USA-grader men likväl ett test för vilket av laget som skulle spela smartast för att orka en match som eventuellt skulle räcka i 120 minuter.

Spelarna och ledarna hade sitt mantra: Tyskland är inte vad Tyskland varit och är det någon gång Tyskland ska slås så är det nu. Det är klart de trodde på det. De måste det göra i en VM-kvartsfinal även om ungefär allting annat säger motsatsen.

Men när Stéphanie Frappart blåste igång på samma arena som Sverige regnat bort på i premiären mot Chile var det inte längre bara snack. Peter Gerhardssons manskap visade med huvud, fötter

och inställning att de inte tänkte lämna någonting åt slumpen. Mot bra lag behövs inte mer än något enstaka misstag för att straffas och när Sverige för ett par sekunder tappade fokus och uppmärksamheten på Lina Magull hade Tyskland gjort 1-0. Då var den cyniskt instinktiva tanken var att det var klappat och klart, kört och hemgång. Hjärnan brukar ju fungera på det sättet för att hantera en motgång.

Någon gång ska en vana brytas och det spelar ingen roll om det tar 90 minuter, 24 år eller ett halvt sekel. För att våga vinna måste man hitta sätt att vinna på även om det innebär att ta ett steg bort från sitt eget grundtänk. Linda Sembrant tittade långt, Sofia Jakobsson sprang och Sverige var tillbaka i en match de såg ut att förlora. Sofia Jakobsson slog ett inlägg, Fridolina Rolfö nådde högst, Almut Schult släppte retur och Stina Blackstenius dunkade in bollen. Sverige hade återerövrat och vänt.

Sedan släppte Sverige aldrig greppet och avvärjde en tysk anstormning och Stina Blackstenius sprang ensam lika långt som det tyska laget. Det var en sådan kväll där energin aldrig tog slut. En kväll när allt gick vägen och fotbollen var så rättvis som den sällan är.

Nu finns det bara saker att vinna. Vare sig det är logiskt eller inte.

2019.07.02

"I'm not going to the fucking White House"

Vråla ut nationalsången och hämta in så mycket energi det bara går och samla ihop den för allt vad en finalplats är värd. USA gav allt och fick allt. England gav allt men fick inget.

En svensk förbundskapten sa att mål förändrar matcher och gör du första målet så har du större chans att vinna fotbollsmatcher. Frikoppla och lägg i en högre växel än motståndaren. USA gjorde det först. England gjorde det sist. 1-1 efter 19 minuter och ingen av dem var beredda att frånga de effektiva starter som tagit dem till semifinal.

Det var inte Megan Rapinoe, som dittills gjort fem mål på fyra matcher, men väl Christen Press som slog till och med sitt första mål i turneringen. Kelley O'Hara slog inlägget och Christen Press tackade för förtroendet.

Megan Rapinoe har ägnat tid åt annat än fotboll den senaste veckan. Profilerna i damfotbollen tar striderna när de kommer och Rapinoe är inget undantag. Den här gången heller.

2016 gick quarterbacken Colin Kaepernick ner på knä under nationalsången för att uppmärksamma organisationen Black Lives Matter och våldet mot svarta i USA. Megan Rapinoe gjorde samma sak – en aktion som slutade med att det amerikanska fotbollsförbundet svarade med tvång på att samtliga spelare skulle stå upp. I premiären mot Thailand stod hon upp men visade med sin tysta och sammanbitna min att hon inte tänkte vika sig. "Ett sorts 'fuck you' till alla sorters orättvisa som Donald Trumps kabinett står för". Ofta är det ju så att om någon kliver på en tå som gör ont så kommer det en reaktion. Om någon kritiserar något som är sant så kommer det en försvarsreplik. Megan Rapinoe fick frågan hur hon såg på ett besök i Vita Huset vid ett eventuellt mästerskapsguld och svarade precis som hon tyckte: "I'm not going to the fucking White House".

En patos-osande retorik byggd på känslor och förtryck som satte hårt mot hårt och träffade presidenten mitt i solar plexus. En fortsatt solidaritets- och missnöjesyttring som aldrig kommer att tystna.

Alex Morgan firade 30-årsdagen genom att nicka in Lindsey Horans inlägg och bli historisk som den första spelaren att göra ett VM-mål på sin födelsedag. England och Ellen White försökte, fick ett kvitteringsmål bortdömt för offside, ropade på straff och fick också efter alldeles för många minuters granskning en som Steph Houghton missade. Det här var en match som lika gärna kunde varit en VM-final – en match mellan världsmästerskapets två bästa lag.

Det kunde ha blivit en kväll där USA inte gick till sin tredje raka final men ska man som lag ta sig dit och förbi de regerande mästariinnorna måste man ha marginalerna på sin sida. Då måste elvometers-sparkar utnyttjas.

Det här kunde ha blivit en kväll där England tog nästa fotbollskliv på landslagsnivå men den här gången vägde världsettans rutin och lugn tyngre.

Tårar och skratt, två lag som visade både hjärta och själ, en vinnare och en förlorare. USA är i final igen. England ska spela bronsmatch igen. Semifinalen blev 97 minuter paketerad energi.

2019.07.03

Mellan Lyon och Nice

Publiken i Lyon fick till slut se sin virvlande holländska assist-drottning Shanice van de Sanden. Hon kom in, sög åt sig varenda partikel av energi och såg till att beröva Sverige chansen till revansch. Sverige vågade men föll. Vad det nu är värt för stunden.

Det var en match där världen höll Nederländerna som favoriter. Uppfattningen är att landet där uppe i norr är skrällen men också en nation som haft sin storhetstid, som halkat efter och sett alla andra springa förbi. Men de svenska spelarna skickade en känga till media som kritiserat dem – de trodde i alla fall på sig själva.

Där klev en superfokuserad Caroline Seger ut i värmen på Stade de Lyon till en semifinal som andades svensk optimism och övertygelse om att nå den allra största av matcher. Lina Hurtig ersatte den avstängda Fridolina Rolfö och visade omgående att hennes snabbhet och styrka utmanade ett avvaktande nederländskt försvar. Nathalie Björn skulle spela istället för Elin Rubensson men kände av sin feber, avbröt uppvärmningen och så blev det ingenting med Peter Gerhardssons ändring.

Det var kontrollerat, påhittigt och roligt och Sverige visade att man vågade och utnyttjade ett självförtroende som bara vuxit ju längre turneringen gått. Stina Blackstenius löpte i djupled och avslutade, Lina Hurtigs tåfjutt reflexräddades av Sari van Veenendaal och Nilla Fischers träffade stolpen. Det var ett centralt mittfält som Kosovare Asllani och Caroline Seger ägde och två yttre korridorer där både Lina Hurtig och Sofia Jakobsson tog ett förträffligt ansvar.

Kort och gott: Sverige var bättre än Nederländerna och om England–USA kändes som en final så var den här matchen ... inte riktigt som en final.

Det var först när Shanice van de Sanden kom in som Oranjeleeuwinnen flyttade upp, skapade chanser och gjorde det svenska laget nervöst. Det här är ju hennes arena och det är hennes stad och när det svenska laget inte riktigt orkade hålla uppe pressen var det hon som eldade på de orangeklädda läktardelarna.

När 90 minuter passerat kom den korta pausen inför förlängningen som en möjlighet för Sverige att andas. Intensiteten hade spelat ut sin rätt och när alla ordinarie minuter var spelade så hade Nederländerna den energi som Sverige saknade. Det passningssäkra mittfältet tappade både boll och yta och de chanser som skapades vaskade Stina Blackstenius bort själv. Stress och felbeslut. Så trots allt en nederländsk kombination, ett Jackie Groenen-avslut och 1–0. Blytungt och nedslaget. När det väl skulle flyttas fram för en kvittering uteblev allt tryck och Sverige, vars anfallsidé gick ut på att hitta ytor bakom motståndarens backlinje, fick alldeles för stora problem.

Det som såg så bra och lovande ut för svensk del slutade i en förlorad match som Sverige borde ha vunnit. Det var en match där Sverige borde gjort mål. Det handlar naturligtvis om att utnyttja sina chanser och sitt övertag och spela på det sätt som behövs för att vinna. Mål förtjänar man inte – mål gör man. Nederländerna har inte spelat den vackraste fotbollen i det här mästerskapet men är ändå framme vid slutdestinationen. Det säger någonting om flyt, marginaler och att likt förbannat lyckas. Ni vet det där om att hitta sätt att vinna fotbollsmatcher på. Då spelar det ingen roll att Sverige spelade bättre fotboll. Då är det ointressant vad statistiken säger. Det finns en rad som står i historieböckerna: Nederländerna Sverige 1–0.

Sverige spelar inte final på söndag. Sverige får inte chans till revansch mot USA. Ibland är fotbollen precis så här obarmhärtig.

2019.07.06

Allt är inte guld som glimmar

”Det är en jävla skillnad att bli trea eller fyra. Vi ska göra allt vi kan för att knipa bronset”. Nilla Fischer var lika tvärsäker där som hon var när hon satte fram huvudet och räddade Sverige från en förlängning. Det är sådant som säkrar medaljer och Sverige vann ett brons snarare än någonting annat.

Då kan de engelska spelarna säga vad de vill om hur oviktig den här matchen var. Sverige borde ju varit i finalen och England kunde varit det. Nu möttes de på andra premisser men tävlade likväl om en medalj i ett världsmästerskap.

VM i att hålla färgen, tyck synd om mig jag är ensamast i Sverige. Hade England ställt upp i ett sådant mästerskap hade de inte ens tagit sig förbi ett eventuellt gruppspel. Negligera en medalj gör ett lag som kommit fyra och det behövs inte någon större transparens för att se igenom ett sådant försök.

Sverige hade kopplat på redan från start och gjorde ytterligare en taktiskt väl genomförd halvlek och förkunnade att de omställningsrika matcherna är till deras favör. England tryckte på, Sverige tryckte tillbaka, Sverige sprang i djupled och efter 22 minuter stod det 2-0 och ingen kunde säga någonting om att det var orättvist. Sverige spelade ut allt vad de kunde och gjorde det på ett sådant sätt att Phil Neville knappt hann knäppa västen innan han var tvungen att göra någonting för att hitta tillbaka i matchen.

En mer direkt fotboll, ett håll bakom Magdalena Eriksson och lite för mycket yta i straffområdet. Fran Kirby behövde inte mer än så för att reducera och ge England den energin de saknat under matchens första halvtimme.

Det finns inget svårare än att leda med 2-0 – och så vidare. Rädslan att släppa in ett kvitteringsmål och att eventuellt tappa ett dubbelt målövertag. England såg paniken, flyttade fram och gjorde allt de kunde för att utnyttja svensk oreda och mitt i det vände Ellen White runt och prickade in 2-2. Domaren måttade TV-tecknet i luften, överlade och konstaterade att anfallaren tagit med sig bollen med en strumprullar-hands. Ingen svensk spelare verkade ha uppmärksammat företeelsen men tackade och tog emot att de fått en ytterligare chans att försvara ledningen. En chans de tog och en chans de aldrig släppte.

Både på herr- och damsidan har vi förälskat oss i en kollektivism och en organisation där millimeter-detaljering är vad man lutar sig tillbaka mot när det börjar blåsa kring det egna straffområdet. När Sverige startade den andra halvlek utan vare sig Fridolina Rolfö eller Kosovare Asllani gjorde Peter Gerhardsson det han var tvungen till. Det som han och alla spelare vet fungerar. Det som de är bekväma med att göra. Att taktiskt, fysiskt och mentalt göra precis allting för varandra. Tillsammans.

England (som anföll och försökte trots att den här matchen inte betydde någonting i deras ögon) hade bollinnehavet men förmådde inte att göra något konstruktivt med det.

När chansen väl dök upp och när Lucy Bronze fick sitt volleyförsök stod en verumsk skalle i vägen. Nilla Fischer spände nacken och såg till att Bronze inte fick något brons – rättade till hårbandet och joggade upp för att hålla linjen som om det vore det mest självklara i världen. Det är ju hennes jobb att stoppa bollar.

England siktade på finalen, visade att de är på väg att bygga någonting stort på lång sikt men vann ingenting. Sverige kom till Frankrike med frågetecken för form och sitt offensiva spel, manövrerade ut Tyskland och en handfull lag med högre rankning och vann en bronsmedalj.

Efter en månads världsmästerskap lämnar Sverige Frankrike med en vinst i den sista matchen, som bronsmedaljör för tredje gången och med en prestation som innebär att de är världens tredje bästa lag i en tid där damfotbollen på alla håll och kanter expanderar.

Så visst är det en jävla skillnad på att bli trea eller fyra.

2019.07.07 **La Grande Finale**

Om det ena laget vunnit VM och det andra EM så borde USA och Nederländerna vara de lag som möts i en final. Två lag som varit i final i de två senaste mästerskapen. Men skillnaden i rutin var slående och när det väl gällde avgjorde erfarenheten.

Den amerikanska anstormningen uteblev men tyngden från två raka VM-finaler gjorde sitt inför ett fullproppat Stade de Lyon där laget ackompanjerades av en blåsorkester-version av DJ Ötzi's millenniumplåga.

Det tog nästan en halvlek för USA att träckla sig igenom den nederländska defensiv som inte hittade vare sig lugn eller tillräckligt med tid för att göra något annat än att slå långt och hoppas på det bästa.

Sari van Veenendaal stod rätt både en, två och tre gånger och höll kvar sitt Nederländerna i matchen. Vivianne Miedema gick på de långa bollarna, sysselsatte det amerikanska försvaret och gjorde det hon kunde för att ge sitt landslag tillräckligt många andetag mellan USA:s anfallsförsök. Det var en match som vägde fram och tillbaka och ibland kändes det som om Nederländerna faktiskt kunde hota.

Det är inte mycket som varit konsekvent i det här mästerskapet men det har dömts straffspark efter dueller där spelare sprungit eller hoppat in i dobbar (om än efter VAR-bedömningar). När van der Grafts högerben nått högt och Alex Morgan fallit till marken kunde det därför inte bli något annat än en straff. Vad var och en än tyckte.

De som vinner de största finalerna har de spelare som helst syns och de som kliver fram när det behövs. Megan Rapinoe la bollen till rätta på straffpunkten, klev fram och visade lika mycket kyla som mot Donald Trump.

Megan Rapinoe har betytt så otroligt mycket för det här landslaget och hon har under hela turneringen visat vad det här mästerskapet betytt för damfotbollen, jämställdheten och politiska ställningstagande om en bättre värld.

När Rose Lavelle sju minuter senare visade en stunds teknisk briljans och hittade det bortre hörnet skickades det andra raka VM-guldet till USA.

Visst fanns det någonstans en förhoppning att Nederländerna skulle rucka på USA. En skräll och någonting annat än det alla trodde på när Frankrike klev ut mot Sydkorea i VM-premiären i Pariskvällen för exakt en månad sedan. Men ibland håller favoriterna och ibland finns det en logik.

Nederländerna spelade sin första final i sitt andra VM-slutspel efter att ha fallit i åttondelsfinalen i Kanada 2015. USA vann sitt första VM 1991 och tog sitt fjärde guld på åtta VM. Historiskt på det sättet att de är blott den andra nationen att vinna två mästerskap i rad.

När förlorarna samlades efter matchen var ringen formad som ett hjärta. Det var antagligen en tillfällighet men säger ändå någonting om en nation som gått från ingenting till en EM-titel och en VM-final på fyra år.

Samtidigt – på andra sidan: USA var favoriter från början och presterade också därefter. Det är en prestation som måste lyftas fram. Det är betydligt svårare att bli jagad än att jaga och USA vann tack vare sina hjärtan och sina själar och skrev historia i Frankrike. När Carli Lloyd lyfte pokalen och skickade den upp mot den varma Lyonhimlen kunde vi bara tacka för showen.

När det väl gällde vägde rutinen och erfarenheten tyngst. När det väl gällde var USA bäst och befäste förstaplatsen i både VM och nationsrakningen.

Rättvist? Ja, för en gångs skull var det ju faktiskt det. I en turnering som gick till historien. I en turnering som bröt mark, tog kliv och förändrade förutsättningarna för alla kommande mästerskap på damsidan. Det här var ett steg in i framtiden.